

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) THE IMPLEMENTATION OF STUDENT CARE AND SUPPORT SYSTEM IN WATJEDREIW (SAKORNKITKOSOL) SCHOOL

ปราณี เตชอ่อน¹

วรกาญจน์ สุขสดเขียว²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) และ 2) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) ประชากรในการวิจัยคือ บุคลากรโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและการแก้ไขปัญหาของนักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน และการส่งต่อ

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) มีแนวทาง อาทิเช่น (1) ด้านการส่งต่อนักเรียน โรงเรียนควรจัดการอบรมให้ครูและบุคลากรภายในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจต่อการส่งต่อนักเรียน และชี้แจงให้กับนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนได้ทราบถึงเหตุผลที่แท้จริงของการส่งต่อ (2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ครูประจำชั้นควรศึกษาค้นคว้าแบบคัดกรองนักเรียน และโรงเรียนต้องพัฒนาโปรแกรมประเมินพฤติกรรมนักเรียนให้มีความสมบูรณ์และชัดเจนยิ่งขึ้น (3) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรติดตามการย้ายเข้าและย้ายออกของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และทำสำเนาหลักฐานข้อมูลนักเรียนไว้ (4) ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และนักเรียนกลุ่มมีปัญหา และควรมีการจัดประชุมกลุ่มเพื่อปรึกษาปัญหานักเรียนเป็นรายกรณี (5) ด้านการส่งเสริมนักเรียน โรงเรียนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและนักเรียนให้มากขึ้น เป็นต้น

Abstract

The purposes of this study were to determine; 1) the implementation of student care and support system in Watjedreiw (Sakornkitkosol) school, and 2) the guidelines to develop the implementation of student care and support system in Watjedreiw (Sakornkitkosol) school. The populations consisted of 35 people who were administrator, vice administrators, heads of department, teachers and school boards in Watjedreiw school. The research instrument was a questionnaire about the student care and support system based on Office of the Basic Education Commission and a record focus group discussion form. The statistics used for analyzed the data were frequency, percentage, mean, standard deviation and focus group discussion.

¹ นักศึกษาปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญสาขาครุศาสตร์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

The findings revealed that :

1. The implementation of student care and support system in Watjedreiw (Sakornkitkosol) school, as a whole and as an individual, were at the high level, which consisted of students promotion, prevention and problem solving, knowing students individually, students classification and referring.

2. The guidelines to develop the implementation of student care and support system in Watjedreiw (Sakornkitkosol) school had guidelines such as : (1) referring; school should provide training for teachers and staff have a better understanding of the referring and explain to students and parents are aware of the real reason of the referring (2) students classification; teachers should study students classification model and school must develop students assessment program to complete and clearer (3) knowing students individually; usually following to move in and move out of the students and make copy of the student information (4) prevention and problem solving; school should focus on students at risk and students with problems, and should have meetings to discuss the student's case (5) students promotion; school should manage activities for promote the relationship between the parents and students, etc.

บทนำ

การจัดการศึกษาเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญยิ่งในการพัฒนามนุษย์ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิตให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความรอบรู้ มีความเข้าใจ มีทักษะในการทำงาน สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อย่างประหยัดและคุ้มค่า โดยก่อประโยชน์สูงสุดตามแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2550-2554) ที่น้อมนำหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อการพัฒนาที่สมดุลทั้งคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยเตรียม “ระบบภูมิคุ้มกัน” เพื่อบริหารความเสี่ยงให้พร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายในและภายนอกประเทศ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 4 มาตรา 6 มาตรา 7 ว่าด้วยการศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคมโดย การถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและการจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขภายใต้การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่จากสภาพการเปลี่ยนแปลงแห่งยุคสมัยของโลกาภิวัตน์ สภาพสังคม และการดำรงชีวิตของคนเราในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ในขณะที่มนุษย์มีความต้องการขั้นพื้นฐานไม่สุดสิ้น คือ ความสุข ความสมบูรณ์ทั้งวัตถุ

และจิตใจ ความต้องการดังกล่าวของมนุษย์ในขณะนี้ไม่เรียบง่ายเหมือนอดีต มีความยุ่งยากและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ทั้งสังคมและตัวมนุษย์เองมีการแข่งขัน แข่งชิง เอารอดเอาเปรียบในทุกๆ วิถีทาง ทำเพื่อตนเองมากขึ้น ละเลยสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นบ่อเกิดแห่งความเหินแกล้ว นำไปสู่ปัญหาต่างๆ ของสังคม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งมีการดำเนินการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทางด้านจิตใจ สติปัญญา ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม มีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง และได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้ 1) ผู้บริหารจัดการให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ 2) ประสานงานระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานและบุคคลภายนอก เช่น ผู้ปกครอง เครือข่าย ผู้ปกครอง องค์กรต่างๆ สาธารณสุข โรงพยาบาล สถานีตำรวจ ฯลฯ 3) ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามประเมินผล สนับสนุน และให้ขวัญกำลังใจในการดำเนินงานปัจจุบันปัญหาวัยรุ่นในสังคมไทย นับเป็นปัญหาเร่งด่วนที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลแก้ไข และป้องกันอย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพ การเข้าใจปัญหาและสาเหตุ เข้าใจวัยรุ่น ต้องการของวัยรุ่น รวมทั้งการให้โอกาสของวัยรุ่นที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ได้รับบริการให้คำแนะนำอย่างถูกต้องและการจัดให้มีบริการฝึกทักษะ เพื่อแก้ไขปัญหาวัยรุ่นของวัยรุ่น อันจะนำไปสู่ความก้าวร้าว รุนแรง ปัญหาเพศสัมพันธ์ และปัญหายาเสพติด

สำหรับโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครซึ่งข้อมูล

จากการวิเคราะห์โรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) พบจุดอ่อนของนักเรียน 1) ผลการสอบโอเน็ตวิชาภาษาอังกฤษวิทยาศาสตร์ ชั้น ป. 6 และ ม. 3 ต่ำกว่าระดับเขตพื้นที่ 2) นักเรียนขาดระเบียบวินัยในตนเอง 3) นักเรียนขาดทักษะการวิเคราะห์/เขียน 4) นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียน 5) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา แสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น คำพูด กิริยา มารยาท 6) นักเรียนมัธยมศึกษาใช้สื่อไม่เหมาะสม 7) นักเรียนไม่ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ 8) นักเรียนขาดนิสัยรักการอ่าน ในด้านการสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชน ผู้ปกครองบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือ ในกิจกรรมของโรงเรียน ผู้ปกครองบางส่วนไม่ให้เกียรติและไม่ให้ความเคารพครูผู้สอน มีแหล่งอบายมุขและยาเสพติดอยู่ใกล้โรงเรียนและชุมชน ขาดการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับผู้ประกอบการในชุมชน ขาดการควบคุมดูแลการบริโภคสื่อและวัฒนธรรมที่ไม่พึงประสงค์ ผู้ปกครองมีความพร้อมในการจัดหาสื่อเทคโนโลยี (โทรศัพท์) ให้บุตรหลานแต่ผู้ปกครองขาดการดูแลการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เป็นต้น

จากสภาพปัญหาและสาเหตุต่างๆดังกล่าวในเบื้องต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาในเรื่องสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตระหนักเห็นถึงความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับนักเรียนระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาที่จะพบปัญหาค่อนข้างมากและเรื้อรังตามสถานศึกษาต่างๆ ทั้งนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย ในโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) เพื่อนำผลจากการศึกษา มาพัฒนาการดำเนินงานและปรับใช้ระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทราบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล)
2. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล)

สมมุติฐานการวิจัย

1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) อยู่ในระดับปานกลาง
2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) เป็นพหุแนวทาง

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย เป็นการศึกษาจากเอกสาร ตำรา ข้อมูล สถิติ วิทยานิพนธ์ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำโครงร่างงานวิจัยและดำเนินการจัดสร้างเครื่องมือแล้วเสนอโครงร่างต่อภาควิชาเพื่อขอความเห็นชอบและอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย เป็นการสร้างเครื่องมือพร้อมทั้งทดสอบและปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่กำหนดไว้ในระเบียบวิธีวิจัยแล้วนำข้อมูลที่ได้ออกมาตรวจสอบความถูกต้องวิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 รายงานผลการวิจัย จัดทำร่างรายงานผลวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามหลักวิชาการ แล้วปรับปรุงข้อบกพร่องตามคำแนะนำที่คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ให้ข้อเสนอแนะ และจัดพิมพ์รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากรเพื่อขออนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร เพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

ประชากร

ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหัวหน้ากลุ่มสาระ ครูผู้ปฏิบัติการสอน และคณะกรรมการสถานศึกษา รวม 35 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ปัญหา และ 5) การส่งต่อนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ประเภท คือ 1) แบบสอบถาม 2) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และ ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) โดย ผู้วิจัยประยุกต์มาจากแบบสำรวจการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เพื่อสอบถาม เสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล)

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือประเภทที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ สร้างเครื่องมือในการวิจัยประเภทที่ 1 มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี จาก หนังสือ ตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 ผลที่ได้จากการศึกษาดังกล่าวนำมา สร้างแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ จำนวน 3 ท่าน โดยตรวจสอบความเที่ยงตรง ของเนื้อหา (content validity) โดยใช้เทคนิค IOC (Index Item Objective Congruence)

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (try out) กับผู้ให้ข้อมูลที่ไม่ใช่ประชากร จำนวน 30 คน รวม 30 ฉบับ

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจากการทดลองใช้ (try out) มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามที่ได้รับกับคืนมาตามวิธีการของครอนบาค (Lee J. Cronbach, 1974 : 161) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .771

ขั้นตอนที่ 5 ปรับปรุงแบบสอบถามหลังการทดลอง ใช้แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยประเภทที่ 2 คือ แบบ บันทึกสนทนากลุ่ม โดยคัดเลือกหัวข้อคำถามจากเครื่องมือ ประเภทที่ 1 นำมาเป็นประเด็นในการสนทนา เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือขอความร่วมมือจากคณบดีบัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียน

วัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือของความอนุเคราะห์ไปยัง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) ขอความร่วมมือ แจ้งบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดที่เป็นประชากรในการวิจัย ครั้งนี้ เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามการวิจัย โดย กำหนดวันที่ผู้วิจัยจะมารับแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. การสนทนากลุ่ม (focus group) ดำเนินการ คัดเลือกหัวข้อคำถาม ในการสนทนาหาแนวทางการพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเชิญ ผู้ให้ข้อมูลมาร่วมสนทนา ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และครูหัวหน้ากลุ่มสาระ

สถิติที่ใช้สำหรับการวิจัย

1. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ใช้ มัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สำหรับการวิเคราะห์และการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ถือว่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ของผู้ให้ข้อมูลตกอยู่ในช่วงใดแสดงว่าการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับนั้นเกณฑ์การแปลความหมาย ของคะแนนผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิด เบสท์ (Best) (John W. Best, 1970 : 190)

3. การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจ โกศล) ที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว(สาครกิจโกศล) ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จำแนกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 51.43 มีอายุระหว่าง 30 - 40 ปี มากที่สุด จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 37.14 รองลงมา เป็นช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 34.29 การศึกษาสำเร็จระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมาปริญญาโท 8 คน คิดเป็นร้อยละ

22.86 ครูผู้ปฏิบัติการสอนมากที่สุด จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 45.71 รองลงมาคือคณะกรรมการสถานศึกษาจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 25.71 ครูหัวหน้ากลุ่มสาระ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 22.86 และตำแหน่งหน้าที่ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวนเท่ากันคือ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86 คือ ประสพการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ไม่เกิน 5 ปีมากที่สุด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 48.57 รองลงมาคือ 6-10 ปีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 16-20 ปี

จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.57 11-15 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.71 และ 26 ขึ้นไปจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.15

ตอนที่ 2 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) ผู้วิจัยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยการนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ซึ่งผลการวิเคราะห์มีผลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) โดยภาพรวม

(N = 35)

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	μ	σ	ระดับ
1. การส่งเสริมนักเรียน	4.22	0.67	มาก
2. การป้องกันและแก้ไขปัญห	4.17	0.63	มาก
3. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.14	0.68	มาก
4. การคัดกรองนักเรียน	4.05	0.59	มาก
5. การส่งต่อนักเรียน	3.95	0.67	มาก
รวม	4.26	0.67	มาก

จากตารางที่ 1 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.26$, $\sigma = 0.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การส่งเสริมนักเรียน ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.67$) การป้องกันและแก้ไขปัญห ($\mu = 4.17$, $\sigma = 0.63$) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.68$) การคัดกรองนักเรียน ($\mu = 4.05$, $S.D. = 0.59$) และการส่งต่อนักเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\mu = 3.95$, $\sigma = 0.67$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งอยู่ระหว่าง 0.63 – 0.67 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) พบว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) มีแนวทางดังนี้

(1) ด้านการส่งต่อนักเรียน (1.1) โรงเรียนจัดดำเนินการอบรมให้ครูและบุคลากรภายในโรงเรียนมีความรู้

ความเข้าใจต่อการส่งต่อนักเรียน (1.2) ควรมีการประสานงานจากครูผู้ปฏิบัติการสอนนักเรียนโดยตรงกับครูฝ่ายแนะแนวและฝ่ายปกครอง (1.3) มีการชี้แจงให้กับนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนได้ทราบถึงเหตุผลที่แท้จริงของการส่งต่อนักเรียน (1.4) ควรมีการบันทึกข้อมูลเป็นรายบุคคลและบันทึกแยกนักเรียนที่มีปัญหาและส่งต่อให้ครูในชั้นถัดไป

(2) ด้านการคัดกรองนักเรียน (2.1) ครูประจำชั้นควรศึกษาค้นคว้าแบบคัดกรองนักเรียน (2.2) พัฒนาโปรแกรมประเมินพฤติกรรมนักเรียนให้มีความสมบูรณ์และชัดเจนยิ่งขึ้น (2.3) ครูที่ใกล้ชิดกับเด็กควรได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้ (2.4) สำรวจความต้องการในการจัดกิจกรรมของนักเรียนให้มากขึ้นกว่าเดิม

(3) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (3.1) ติดตามการย้ายเข้าและย้ายออกของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ (3.2) ครูประจำชั้นควรแจ้งประสานงานกับผู้บริหารทันทีที่มีการย้ายเข้าหรือย้ายออกของนักเรียน (3.3) ทำสำเนาหลักฐานข้อมูลนักเรียนไว้โดยฝ่ายบริหารของโรงเรียนและมอบให้ครูประจำชั้นด้วยเพื่อป้องกันการสูญหายของข้อมูล (3.4) จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลนักเรียนให้เป็นแบบแผนเดียวกันทุกชั้นเรียน

(4) ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา (4.1) โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และนักเรียนกลุ่มมีปัญหา (4.2) จัดกิจกรรมแก้ไขปัญหานักเรียนกลุ่มเสี่ยง และนักเรียนกลุ่มมีปัญหาให้มากขึ้น (4.3) ควรมีการจัดประชุมกลุ่มเพื่อปรึกษาปัญหานักเรียนเป็นรายกรณี (4.4) จัดให้มีทีมงานสำหรับการดูแลป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนโดยเฉพาะ

(5) ด้านการส่งเสริมนักเรียน (5.1) โรงเรียนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและนักเรียนให้มากขึ้น (5.2) ควรมีการจัดทำหนังสือเชิญผู้ปกครองให้มาร่วมกิจกรรมกับนักเรียนให้มากขึ้น (5.3) โรงเรียนควรมีคำสั่งชัดเจนในเรื่องของผู้รับผิดชอบการรายงานผลการจัดกิจกรรม (5.4) ควรมีแบบรายงานผลการจัดกิจกรรมในแต่ละกิจกรรมให้เป็นลักษณะเดียวกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแตกต่างจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจเป็นเพราะว่ากระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายป้องกันปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ส่งเสริมดูแลสุขภาพจิตและพฤติกรรมของนักเรียนตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบกับนโยบายของรัฐบาล ทำให้สถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจัง นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดทำเครื่องมือ เอกสาร แนวทางการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตลอดจนคู่มือสำหรับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้สถานศึกษาใช้เป็นคู่มือการปฏิบัติงานตามรูปแบบที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน เป็นระบบและเป็นรูปธรรมมากขึ้น สอดคล้องกับข้อค้นพบ ของบุญประสพ กุลศรี ได้ศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงาน ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนหนองวัวซอ อำเภอหนองวัวซอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 1 พบว่า จาก การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ใช้กลยุทธ์ การนิเทศ การเก็บข้อมูล โดยการสังเกต การสัมภาษณ์ ผู้ร่วมศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดระบบ การดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น มีความมั่นใจในการจัดกิจกรรม พัฒนาส่งเสริมการดำเนินงาน โดยมีการวางแผน ศึกษาเอกสาร มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ

และมีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ผู้ร่วมศึกษามีความรู้ความเข้าใจ จึงทำให้การดำเนินงานตามระบบประสบผลสำเร็จ และช่วยนักเรียนได้ทันทั่วทั้ง ทำให้การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนดำเนินไปด้วยดี สอดคล้องกับ ยุทธพร พรเพชร ได้ศึกษาค้นคว้า การพัฒนาบุคลากรในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนนาทมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 พบว่าการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนให้ถูกต้องตามรูปแบบและวิธีการจัดเก็บข้อมูลตามขั้นตอนของการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ครบ ถูกต้องทุกขั้นตอนคือการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมวินัยนักเรียน การแก้ไขปัญหาและการส่งต่อ จนทำให้การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างตามวัตถุประสงค์ของกรมสุขภาพจิตและกรมสามัญศึกษาได้กำหนดไว้ ทำให้ครบทุกขั้นตอนจนทำให้ไม่มีนักเรียนที่จะส่งต่อไปให้หน่วยงานอื่น

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อาจเป็นเพราะโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) ให้ความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนอยู่ในความดูแลของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาให้มีคุณภาพช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มที่มีปัญหาและช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มที่มีปัญหาลดลงได้ มีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวัง ซึ่งมีที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นซึ่งมีบทบาทสำคัญยิ่ง สอดคล้องกับข้อค้นพบของ สมชาย เหลืองอ่อน ได้วิจัยเรื่องปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่าครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และรายด้าน 5 ด้าน มีปัญหาสรุปได้ดังนี้ 1) ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ปัญหาเกิดจากข้อมูลของนักเรียนแต่ละคนความจริงของข้อมูลที่ได้รับจากนักเรียนควรร่วมมือให้ข้อมูลของนักเรียน 2) ด้านคัดกรองปัญหาความน่าเชื่อถือของผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนและการเป็นมาตรฐานของเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน ปัญหาคือความสนใจต่อกิจกรรมก่อนเรียน (Home Room) ของครูที่ปรึกษา 4) ด้านการส่งต่อนักเรียนปัญหาคือ ความชัดเจนของข้อมูลนักเรียนก่อนการส่งต่อ และความใส่ใจของครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวในการแก้ปัญหา 5) ด้านการป้องกัน

และแก้ไขปัญหา ปัญหาที่พบคือความเหมาะสมของกิจกรรมที่สอดคล้องกับลักษณะปัญหาความหลากหลายของกิจกรรม

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดสามอันดับแรก คือ ด้านการส่งต่อ ด้านการคัดกรองนักเรียนและด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลซึ่งแสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว(สาครกิจโกศล) ต้องนำผลการประเมินมาแก้ไขพัฒนางานทั้งสามด้าน ซึ่งอาจจะแก้ไขพัฒนาในส่วนที่เป็นกระบวนการ วิธีการ ปัจจัยหรือการบันทึกให้ดีขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักวิชาการและมาตรฐานของการศึกษา การพัฒนานักเรียนให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังไว้โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริม สนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่างๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบก็ปรากฏเช่นกัน เป็นต้นว่า ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่างๆ ปัญหาครอบครัว ซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมหรืออื่นๆที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ภาวะความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนเป็นไปตามที่มุ่งหวังนั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคนโดยเฉพาะบุคลากร

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดอันดับแรก อาจเป็นเพราะครูที่ปรึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) ขาดความรู้ความเข้าใจในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ขั้นตอนการปฏิบัติ การจัดเก็บข้อมูล การคัดกรอง การแก้ไขปัญหา ตลอดจนการส่งต่อที่ถูกต้อง จึงต้องจัดให้มีการอบรมวิธีการต่างๆ ให้กับครูที่ปรึกษา หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับข้อค้นพบของสุวิทย์ พละวงศ์ ได้ศึกษาดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมษวดี อำเภอเมษวดี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมษวดี อำเภอเมษวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการวิจัยปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน 2 วนรอบ ผลปรากฏว่าการดำเนินงานในวงรอบที่ 1 ในการจัดการฝึกอบรมเชิง

ปฏิบัติการและการนิเทศให้แก่กลุ่มเป้าหมายแล้ว ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ และมีประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินงานระบบช่วยเหลือนักเรียนทุกขั้นตอน ในการดำเนินงานในวงรอบที่ 2 ครูที่ปรึกษาได้จัดทำรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลตามขั้นตอนต่างๆ ให้เป็นปัจจุบันยิ่งขึ้น และครบทุกขั้นตอนคือการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียนการป้องกันและการแก้ไข และการส่งต่อ มีแนวทางและวิธีการดำเนินงานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทำให้ไม่มีนักเรียนที่จะส่งต่อให้หน่วยงานอื่น เพราะโรงเรียนได้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นในขั้นตอนการป้องกันและแก้ไขปัญหาร่วมกัน ทำให้การใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสิ้นสุดภายในสถานศึกษาเท่านั้น

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานและพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล) ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล)

1.1 สถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา จัดทำแผนการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป โดยการกำหนดทิศทางกลยุทธ์ของโรงเรียนในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควรให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะครู ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ โดยครูทุกคนต้องรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน ควรกำหนดให้เป็นรูปธรรม มีความชัดเจนในการนำไปปฏิบัติมากขึ้นและควรให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการจัดสรรงบประมาณเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.2 สถานศึกษามีการส่งเสริม พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิดอย่างหลากหลาย เพื่อให้ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

1.3 สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาคู่เรียน ให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น โดยการจัดปัจจัยเกื้อหนุน การจัดฝึกอบรมส่งเสริมพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการดำเนินงานแก่ครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง การจัดสรรงบประมาณในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน จัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหามีความต่อเนื่อง

สอดคล้องเชื่อมโยงกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรมีการประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานภายนอก เชิญผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นบุคคลทั้งภายในและภายนอกเข้าร่วมประชุมเพื่อกำหนดนโยบายและวางแผนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาร่วมกัน เพื่อให้รับข้อมูลและแนวทางการดำเนินงานที่หลากหลาย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการดูแลนักเรียนและเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนมากที่สุด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. **แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2552.
- บุญประสพ กุลศรี. “การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนหนองวัวซอ อำเภอหนองวัวซอ.” การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต :มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550.
- ยุทธพร พรเพชร. “การพัฒนาบุคลากรในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนนาทมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2.” มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550.

- โรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล). **ยุทธศาสตร์โรงเรียนโรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว (สาครกิจโกศล)**. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร, 2556.
- สมชาย เหลืองอ่อน. “ปัญหาการดำเนินตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก**. กรุงเทพฯ : การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด, 2549.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. **แผนการศึกษาแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟฟิค, 2545-2559.
- สุวิทย์ พลเวงศ์. “การพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมฆวิดิพิทยาคมอำเภอมะขาม จังหวัดร้อยเอ็ด.” การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.
- Best, John W. **Research in Education**. New Jersey : Prentice-Hall, 1970.
- Cronbach, Lee J. **Essentials of Psychological Testing**. 3rded. New York : Haper& Row Publisher, 1974.

